Informatīvais materiāls Nr.89: GRAUDI un RAPŠI (sagatavotājs: Zemkopības ministrijas TTA departaments, 2023.gada FEBRUĀRIS)

CENAS

KVIEŠU cenas LATVIJĀ un VIDĒJI ES, €/t (Avots: EK)

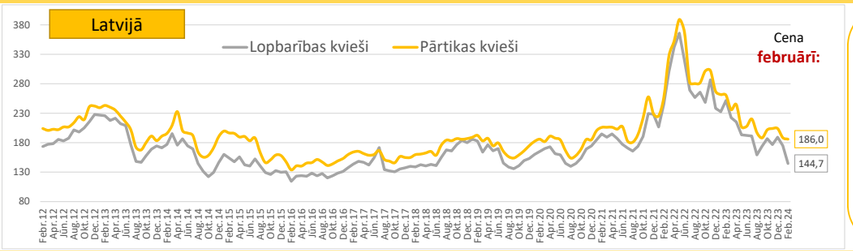

Pārtikas kviešu cena Latvijā februārī:
- **-29%** nekā cena 2023.g. februārī (261 EUR/t)
- **-14%** nekā 5 gadu vid. cena LV
- **-11%** nekā vidējā ES cena 2024.g. februārī
- **-7%** nekā cena LT (201 EUR/t)
- **-4%** nekā ar EE (194 EUR/t)

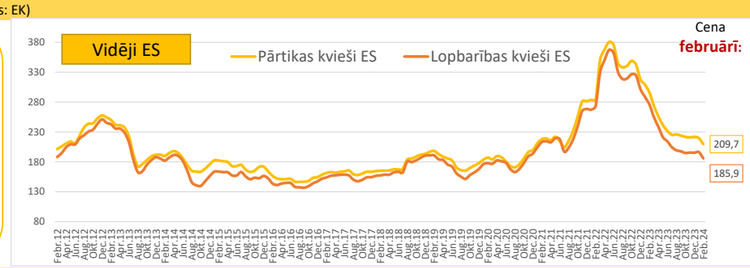

Cenu izmaiņas (%) pret iepriekšējo mēnesi (feb./janv.)

	Pārtikas kvieši	Lopbarības kvieši	Pārtikas rudzi	Lopbarības mieži
Latvija	-1%	-17%	N/A	-12%
Lietuva	-4%	-4%	N/A	-6%
Igaunija	-7%	-9%	N/A	6,0%
Vācija	-11%	-8%	-7%	-7%
Francija	-10%			-7%
Polija	-5%	-3%	-4%	-2%
Vidēji ES-27	-5%	-5%	-8%	-6%

- augstākā mēneša cena ES
- zemākā mēneša cena ES

Rapšu cena LATVIJĀ, €/t (Avots: AREI)

Miežu, rudzu un auzu cena LATVIJĀ, €/t (Avots: AREI)

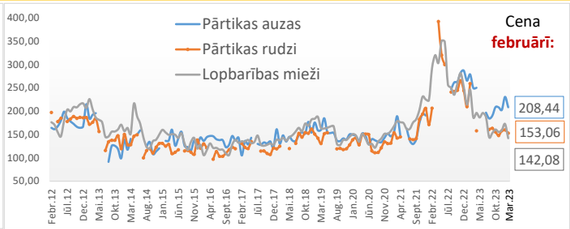

Kviešu un kukurūzas cenas ASV, Čikāgas biržā (CBOT), €/t

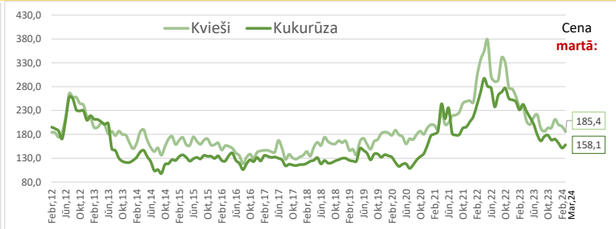

Kviešu un kukurūzas cenas ES biržās (Euronext, ICE), €/t

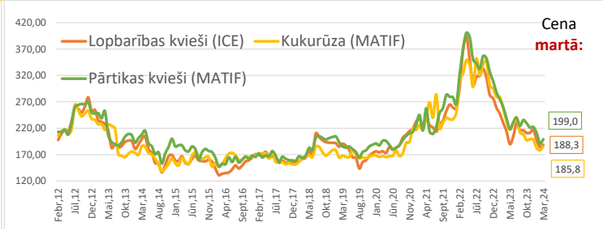

RAŽOŠANA

GRAUDAUGU sējumu platība, kopraža un ražība LATVIJĀ

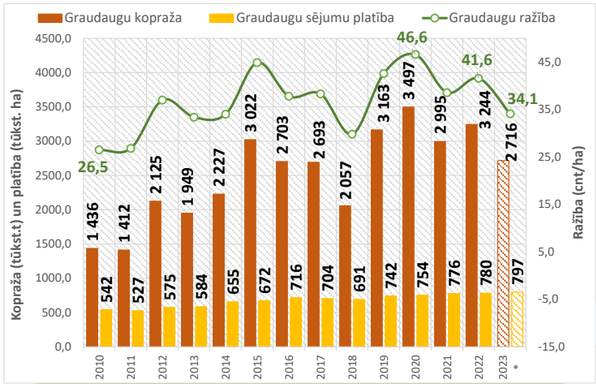

EK kopražu prognozes 2023./24. tirdz. gadam (izmaiņas % vs 2022./23. tirdz.gads), tūkst.t (Avots:EK)

	Graudi kopā	Kvieši	Mieži
LV	2 716 (-16%)	2 137 (-16%)	233 (-18%)
LT	5 581 (-1%)	4 455 (-1%)	567 (+9%)
EE	1 201 (-21%)	694 (-19%)	332 (-32%)
FR	64 484 (+6%)	35 001 (+4%)	12 300 (+8%)
DE	42 508 (-2%)	21 330 (-5%)	11 063 (-1%)
PL	35 851 (+1%)	13 178 (-2%)	2 905 (+2%)
ES	272 109 (+1%)	126 609 (-0,2%)	47 939 (-8%)

RAPŠU sējumu platība, kopraža un ražība LATVIJĀ

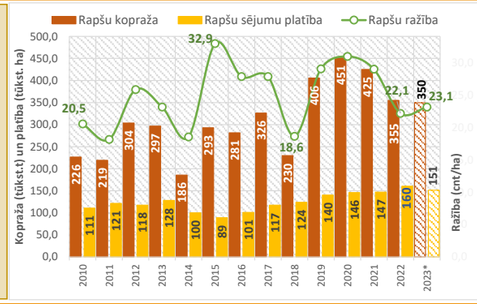

GRAUDU piedāvājuma, pieprasījuma un krājumu apjomi PASAULĒ, miljons t (Avots: IGC)

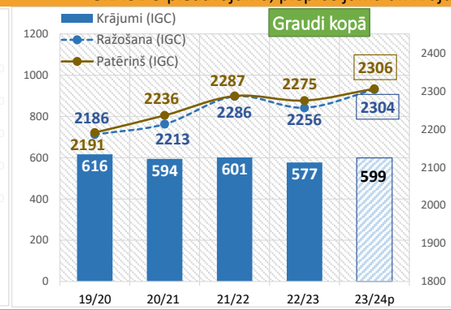

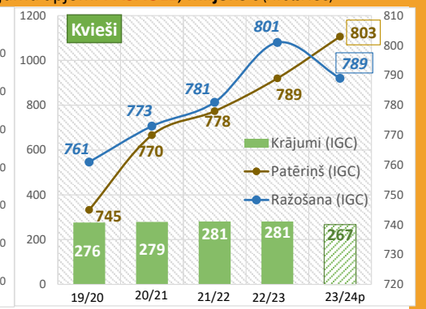

Graudu ražošanas apjomu (milj.t) prognozes 2023.gadam, salīdzinot ar 5 gadu vidējo rādītāju (Avots:EK)

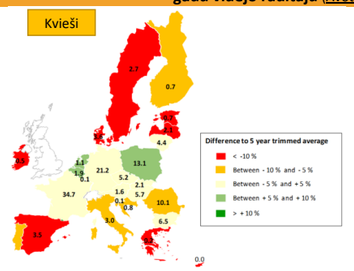

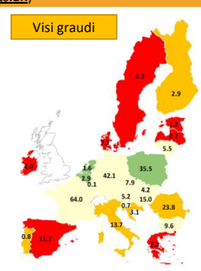

Latvijā:

Februārī atjaunināti dati liecina, ka 2023. gadā graudiem gaidāms **ražības un kopražas samazinājums**.

Prognozes liecina, ka graudu kopraža būs par 16% zemāka nekā 2022. gadā. Ar graudaugiem tika apsēti 797 tūkst. ha., kas ir par 2% vairāk nekā bija 2022. gadā.

Ziemas kviešiem paredzams kopražas samazinājums 16% apmērā, rudziem - 19%, vasaras kviešiem – 17%, vasaras miežiem – 24%, auzām - 11%, griķiem - 24%.

IGC, EK februāra dati – kviešu ražošanas prognoze pasaulē sasniegs otru augstāko rādītāju - 789 milj.t., arī kopējais patēriņš rekordaugsts - 803 milj.t, pieaugums gan pārtikā, gan lopbarībā. Paredzams, ka beigu krājumi turpinās samazināties jau piekto gadu pēc kārtas. Palielinātas prognozes RUS un Saūda Arābijas ražai. Tirdzniecības prognoze 23/24. gadā paaugstināta līdz 199,6 milj.t. Palielināts RUS eksports (+4,6% y/y).

Cenu izmaiņas - kviešu eksporta cena samazinājusies vidēji par 10%, ieskaitot Argentīnu, ES un RUS. Cenas lejupslīdi veicina spēcīga konkurence un salīdzinoši vājš pieprasījums. Kukurūzu cenas samazinājušās par 5% Ukrainā un gandrīz par 20% Brazīlijā. Mēslošanas līdzekļi - cenas saglabājās diezgan nemainīgas, ko veicināja stabilās gāzes cenas Eiropā. Kopš Melnās jūras koridora atvēršanas var redzēt, ka Ukrainas graudu eksports notiek uz Āfriku, Pakistānu, Indonēziju, kukurūzu eksports uz Ēģipti,t.i., uz tradicionāliem UA noieta galamērķiem. Attiecībā uz Krieviju – eksports turpinās un tas ir ļoti konkurētspējīgs. Konkurē arī ar ES tradicionāliem tirgiem: Ziemeļāfriku, Alžīriju, Tunisiju, Maroku, Ēģipti. Šīs valstis cenšas iegūt graudus par vislabāko cenu.

KVIEŠU ražošanas apjomi nozīmīgākajās kviešu eksporta valstīs, milj. t (Avots: USDA 24.gada marta dati)

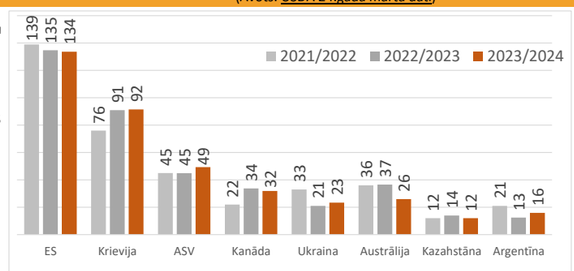

TIRDZNIECĪBA

Graudu eksports un imports LATVIJĀ pa tirdzniecības gadiem (01.07.-30.06.), tūkst. t (Avots:Eurostat)

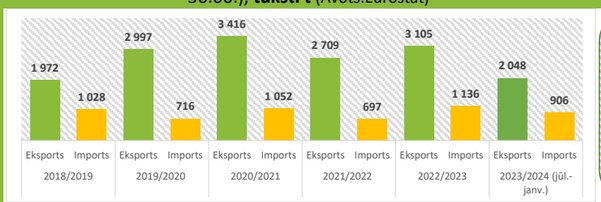

2023/2024 tirdz.g. (jūl.-janv.) eksportēto graudu struktūra

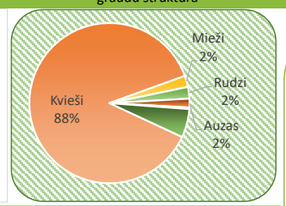

KVIEŠU EKSPORTA valstis 23/24 (jūl.-janv.) (Avots: Eurostat)

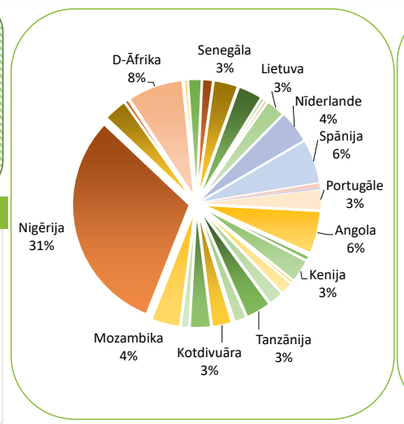

KVIEŠU IMPORTA valstis 23/24 (jūl.-nov.) (Avots: Eurostat)

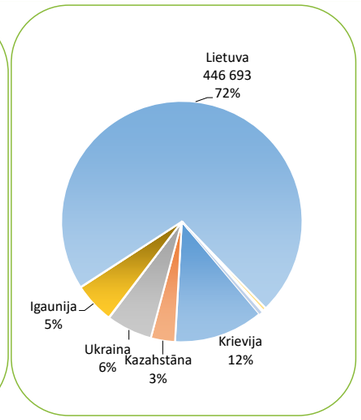

KVIEŠU eksporta apjomi no LATVIJAS pa mēnešiem, tūkst. t (Avots: CSP)

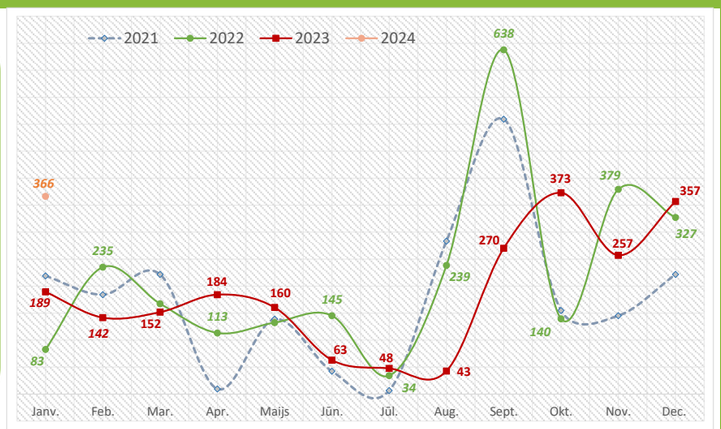

RAPŠU eksports un imports LATVIJĀ, tūkst. t

RAPŠU eksports no LATVIJAS (pa mēnešiem, tūkst.t)

Avoti: EK, Eurostat, LTVC, CSP, USDA, IGC